

03/12: Effataviering en 2de zondag van de advent. Sofie verwelkomt de gemeenschap. Pater Gaston gaat voor in de viering, Jackie leidt ons, het 2de deel van het drempelgebed wordt een drempellied: "Dat onze ogen opengaan voor die flitsen van een nieuwe wereld." (herhaald tot we het kennen! Spijtig genoeg worden in de repetitie niet steeds weer de liederen van de volgende viering ingeoeffend!). Jackie verzorgt de homilie (bedankt voor uw tekst, Jackie!), in deze viering het 2de visioen van Jesaja: 'Jesaja 11, 1-10' magistraal gelezen door Carmen. Jackie, haar man, leidt in: "Daarjuist zongen we: *'In onze donk're nacht ontsteek dan een lichtend vuur dat nooit meer dooft' Vandaag reikt Jesaja ons dat lichtend vuur aan.*" We komen in een periode van politiek getouwtrek, maar Jesaja zegt: "*Alleen God zal ons helpen.*" Wij zingen: 'Nada te turbe! Solo Dios basta!' Wij willen weg van het eigenbelang, we willen samenleven in gerechtigheid. Het is een appél op de komst van de beloofde Messias; ook in het evangelie van vandaag, uit Matteüs, horen we bij Johannes de Doper die roep naar de beloofde Messias.

Die Messias zal geboren worden uit de stronk van Isai, de boom van Jesse, zegt Jesaja. Het beleid van deze Messias zal paradijselijke vrede brengen. Dan maken we het stil en luisteren naar die, toch wel poëtische, woorden. Guido zei: "*Aan kinderen moet je het evangelie niet uitleggen, je moet het voorlezen en het verhaal tot hen laten komen ... volwassenen zijn grote kinderen.*"

Ook priester Luc Maes zegt hetzelfde in zijn Leerhuis: het belangrijkste is dat je de tekst tot u laat komen en die woorden interpreteert naar jouw dagelijks leven. De woorden, die ons geraakt hebben, spreken we uit en delen we. Maar zijn die woorden, is het geheel niet wat naïef? Jackie herinnert zich een interview met William Lacy Swing, directeur generaal van de Internationale Organisatie voor Migratie, dat Eén op 1 december uitzond, buiten prime time. Hij zei: "*De Europese Unie moet meer vluchtelingen opvangen, moet meer doen om die mensen te helpen. (...)*". Hij pleitte tegen het negativisme, tegen het sentiment tegen migratie dat aangewakkerd wordt door rechts georiënteerde beleidvoerders. (...). Doe wel het volgende: 'Leer mensen omgaan met hun angsten en toon dat de overheid een beleid heeft.'

Jesaja en Johannes de evangelist tonen ons vandaag de weg die we moeten gaan. Zij weten dat velen van ons zich terecht zorgen maken over de situatie in de wereld: vluchtelingen, oorlog, vernieling van het milieu, rare presidenten-elect, al die problemen lijken maar toe te nemen. Maar zij roepen ons op om ons te wenden tot het visioen van Gods plan, met beelden van de wolf, de panter, de zuigeling en het nest van de adder.

Johannes zegt het nog duidelijker: "*Bekeert u, want het rijk der hemelen is nabij!*" en bekeren wil hier zeggen: keer u af van alle negativiteit in deze Effatagemeenschap in echte liefde van mens tot mens. Want zingen we niet: 'Daar waar vriendschap is en liefde, daar is God.'?

De tweede kaars van de adventskrans is ondertussen aangestoken en we zingen lied 11: 'Nada te turbe' Het tafelgebed, wat aarzelend ingezet, is lied 101 'Daar waar vriendschap is en liefde, daar is God': Gelukkig dat Jackie zo'n wondere stem heeft! We delen brood en wijn, wensen elkaar vrede toe, zingen lied 186: 'Het lied van de verlossing, die nabij is.'

Voor de bezinning werd beroep gedaan op de vzw de Tinten die Rudi gevraagd heeft om iets te komen vertellen over wat de vzw doet. Rudi heeft, op mijn vraag, een tekst gestuurd die de gegevens bevat van zijn verhaal: aangezien hij voor de vuist weg sprak, is deze tekst geen exacte weergave van wat hij vertelde, maar in elk geval is hij bedankt voor het verhaal én de tekst die ik hierbij integraal overneem.

Maar wat is de vzw De Tinten? Gevestigd te Gent, aan de Nederpolder, met als doel, via vrijwilligers en vanuit evangelische waarden die hen oproepen om de armsten onder ons onvoorwaardelijk te helpen. Ze bieden hulp aan vluchtelingen, asielzoekers en mensen zonder wettig verblijf, die omwille van hun ras, overtuiging of godsdienst in hun thuisland achtervolgd of op een of andere wijze gediscrimineerd worden. Zij beschikken over een Sociale dienst, in samenwerking met verschillende KRAS-diensten (KRAS is een koepel die in Groot-Gent een aantal groepen, die zich met armoedebestrijding bezig houden, overspant. Zie ook www.krasgent.be) over medische diensten die erkend zijn als gezondheidscentrum, die samenwerken met de KRAS-diensten, de gezondheidsdienst van de stad Gent en diverse verstrekkers van eerstelijnszorg, en over winkels (voor kleding, brocante, voor boeken e.d.m. en voor meubilair) en

zorgen voor voedselbedeling met vrije keuze uit de beschikbare voedingsmiddelen en een gesprek bij soep, koffie en gebak.

Wat vertelde Rudi volgens zijn tekst? 'Armoede in cijfers: volgens een raming leven er één op zeven mensen in Vlaanderen in armoede. Cijfers waar een aanzienlijk aantal mensen die in extreme armoede leven niet in zijn opgenomen. Mensen die o.a. illegaal in Vlaanderen verblijven, dakloos zijn of nergens ingeschreven zijn. Zij hebben geen enkele vorm van inkomen of ondersteuning en overleven via onderbetaalde klusjes, bedelen, hulp en ondersteuning door vrijwilligersorganisaties of kennissen. Er is voor deze mensen geen enkele financiële ruimte om zelfs de meest noodzakelijke medicatie aan te schaffen, laat staan ingrepen of preventieve maatregelen te financieren. Extreme armoede maakt op termijn niet alleen ziek, maar verkort aanzienlijk de levensverwachting.

Ik geef enkele voorbeelden uit de honderden gevallen: Zacheüs is een vluchteling van 28 jaar en hij heeft constant maag- en darmproblemen. Hij is aangewezen op voedsel uit de voedselbank. Door alle ellende die hij heeft gekend is hij tandeloos, waardoor hij het voedsel niet kan kauwen. Hij is dakloos en kan dus geen maaltijden bereiden. Emanuel is een jongen van 9 jaar oud, die met zijn moeder gevluht is. De rest van zijn familie werd gedood. Hij heeft reeds jaren dagelijks buikpijn. Hij is allergisch aan veel producten, maar is aangewezen op het aanbod van de voedselbank, dat niet voldoet om dit probleem op te lossen.' (Bedankt Rudi!)

In de voorbeden hebben we gedankt voor al die vrijwilligers en gebeden voor Barbara en Charlotte die in Essen trachten de redemptoristische denkwijze te voeren. Eén op zeven leeft in armoede: laat ons hopen en bidden dat er voldoende 'zessen' zijn om de mensen in armoede te helpen. 'O Lord, hear my prayer' (lied 80).

Na enkele mededelingen (bezoek werken Voskenslaan) zegenen we onszelf en de anderen met lied 181 'Draag mij God' en dan is er koffie en een lang gesprek met Trees ((Marie Therese) die voor de eerste keer een viering bijwoont, een gesprek over hoe het hier reilt en zeilt.

09/12: Koorrepetitie: voor de Christmas Carols in Oostakker oefenen we liederen 410 (niet altijd dezelfde toonhoogte zingen! Maar is het niet juist de dirigente die dat moet aangeven?), 405 (niet ademen helemaal op het einde : messiah/geen rust/born.), 404, 407, 144, 409, 406 (lichtvoetiger met de klokjes omgaan!), 413, 401 (lees aandachtig: nu zó uit te voeren: bij 1, 2, 3, ... 'reeksnummer volgens de partituur', steekt de houder van de kaart deze omhoog en zingt alleen of met enkele, ('twee' zangers) 1, 2, 3, ... tot de zin 'and a partridge in a pear tree. '; het voltallig koor vult aan met de zin 'and a partridge in a pear tree'. De kaart met het nummer 1, 2, 3, ... mag dan niet meer zichtbaar blijven maar bij 12 moeten alle kaarten wel omhoog gehouden blijven tot na de aanvulling door het koor). Niet geoefend doch wel vermeld: 71 'Joy to the World'.

Voor de kerstmarkt zullen we 3 blokken van 5, liefst Nederlandstalige liederen, zingen: zo kan iedereen meezingen. De titels worden nog medegedeeld. (is gebeurd)

Voor het zingen in de gevangenis luisteren we naar Jackie (wat een stem heeft die man!). en oefenen we het Portugeestalige lied in over de aanbidding door twee herders: het ziet er moeilijk uit, maar snel hebben we het door. De overige liederen zijn bekend en de titels worden nog meegedeeld (is gebeurd).

Voor de kledij: voor Oostakker: zwart of grijs of wit en wippala, voor de kerstmarkt: geen uniform.

Zaterdag 10/12 is een heel drukke dag: kapelkuis in de voormiddag, in de namiddag bezoek aan de werken aan Clemenspoort, Clemenshuis en Clemenshof, ondertussen is er catechese voor onze plechtige communicanten, nadien is er vragenronde over het bezoek en dan is er de viering.

Na de **kapelkuis** worden de stoelen teruggezet: te dicht op elkaar, dus er is te weinig plaats tussen de rijen stoelen, dat is gemakkelijk te verbeteren. Maar de kapel is netjes en blinkt als een nieuwe.

Voor **het bezoek aan de werken** (die snel opschieten!) word ik vooral voor de trappen geholpen door vriendelijke mensen: vervoer vanaf Effata tot Voskenslaan met Lut, door de werken zelf met Caië, Ann, en een niet nader te benoemen aantal mannen en vrouwen, anders was ik zeker gevallen! Er zijn nu al een aantal groepen die zich o.a. bezighouden met 'fundraising', 'bewoning', maar kan er geen groep opgericht worden voor het plaatsen van richtingaanwijzers? Je kan met die doolhof van trappen, gangen en lokalen nooit meer buiten geraken. Maar de

werken gaan wel goed vooruit, men is zich duidelijk aan het haasten om tijdig klaar te komen en de verhuizing in april 2017 mogelijk te maken. Bovendien krijgen de bouwheer en de ideeënhebbers (Guido) en de architecten (Arch en Teco) alle lof voor de prachtige verwezenlijking. Teveel gebouwd? Wacht toch tot het af is!

De centrale Vista kunnen we niet betreden: die zijn ze aan het bestraten, anders was het allemaal nog duidelijker ... Maar er is een algemene opmerking: parkeren! Niet eenvoudiger gemaakt door de bovengrondse maatregelen in verband met het parkeren in het kader van het stedelijk inrichtingsplan.

Na het bezoek is er koffie en cake en heel wat uitleg door Walter VW en pater Yves D. Bedankt Chrisje, voor alle zorgen! Vrijwilligers zullen hier zeker hun werk hebben!

Voor de **Effataviering, het is ook Gevi, om 18.30 uur** verwelkomt Jos de gemeenschap die hier geen kortzichtig groepsbelang, maar wel het algemeen belang vertegenwoordigt. Anja leidt de woorddienst en pater Andreas gaat voor in de viering.

Eerst ontsteken de catechumenen de derde, roze, kaars van de adventskrans. Anja geeft uitleg: het is vandaag 'Gaudete'-zondag (verheug je! volgens het eerste woord van het Introïtus). Voor de katholieke kerk blijkt 'zich verheugen' gelijk te zijn aan 'roze', daarom die derde roze, i.p.v. een rode kaars! Wij zingen lied 95 (In onze donk're nacht), bidden samen de tekst op het zopas gekregen kaartje en zingen het Drempellied. Wij luisteren naar het derde visioen van Jesaja (Jesaja 35, 1-6). Anja vraagt verwijzend naar een goede vriend die ze kent vanuit de Sint-Michielsbeweging te Kortrijk, dat eenieder vriendschap zou sluiten met iemand die in armoede leeft en zou zeggen wat dat hem of haar verandert. Voor mij is dat zeer moeilijk, want wat is 'vriendschap sluiten', daarbij moeten we oren en ogen openhouden, en vreugde leren genieten, want vriendschap afsluiten brengt vreugde.

In de tekst van Jesaja die we net hoorden, is er sprake van 'jubelen' en God jubelt mee, als er recht wordt gedaan aan de armen. God jubelt ook als hij ziet hoe wij kerk willen maken, hoe wij zingen in de gevangenis, hoe wij vriendelijk zijn in de klas. Deze namiddag zal God ook gejubeld hebben omdat we een bezoek brachten aan Clemenshuis, Clemenshof en Clemenspoort. God jubelde omdat hij zijn zoon stuurde, om samen met ons aan een nieuwe wereld te bouwen (bedankt, priester Luc, voor de toezending van je blaadje over Jesaja en de verwijzing naar Jezus als 'de Weg, de Waarheid en het Leven').

Als slot van haar homilie leest Anja het evangelie volgens Matteüs (Matteüs 11, 2-6). In dat evangelie (Matteüs 11de hoofdstuk, verzen 2-6), vraagt Johannes of Jezus de gezondene is. Jezus antwoordt onder meer met de woorden van Jesaja, met de Blijde Boodschap. Dan breken wij met pater Andreas het brood en delen brood en wijn en wensen elkaar vrede toe.

Voor de bezinning komt Gerrit getuigen over de Vuurtoren (vanwaar die naam?) en haar inzet tegen de armoede (bedankt, Gerrit, voor die prachtige en duidelijke tekst!). Armoede, ook in het rijke Lovendegem, door ziekte, door echtscheiding, door gemaakte schulden. Gevolg: sociale uitsluiting. De Vuurtoren brengt de mensen in armoede samen in groep, met niet-armen, vrijwilligers en sympathisanten om gettovorming te voorkomen, en om echt te luisteren naar de problemen van anderen. Ook zijn er concrete activiteiten, zoals de voedselbedeling en de klerenboetiek; ook zijn er, zeer erge feiten, zoals zelfmoord en wil tot euthanasie. De vrijwilligers verwijzen naar 'onze' Guido en de boodschap van de redemptoristen: armen en zwakken helpen. Alles is er gratis (Guido wilde geen omhalingen), tegen geleerde voorschriften in: ook de andere Welzijnsschakels houden zich aan die regel. Velen van Effata helpen Gerrit en Viviane wel en daar zijn ze dankbaar voor. Vandaag is er uitzonderlijk een omhaling, voor Welzijnszorg.

Volgens de Rechten van de Mens zijn armoede en sociale uitsluiting een onrecht. Solzjenitsyn, Nobelprijswinnaar, schrijft hierover dat we niet mogen zwijgen over onrecht. Gerrit heeft wel een positieve boodschap hier in Effata: 'altijd is er een nieuwe weg mogelijk'.

Wij hebben gebeden voor een collega die uit het leven gestapt is, voor de dappere 'kapelkuisers' en voor allen die zich voorbereiden op examens. 'Draag mij God' (lied 181).

Wij zegenen elkaar en worden gezegend: maar het is ook Gevi, dus is er kramiek en chocoladebrood en koffie en chocolademelk. En luisteren naar Jos en zijn vrouw, die hier ook al thuis zijn, zelfs al hebben ze Guido nooit gekend. De Wereldwinkel is opgesteld, Elien verkoopt graag ...

16/12: om 20 uur (stipt?) het begin van een repetitie om zeker geen steken te laten vallen bij het concert in Oostakker ... Algemeen consigne: 'Als je inzet, moet je zingen!'

17/12: om 16.45 uur komt de meditatiegroep bijeen, gevolgd door de Effataviering met verzoeningsmoment om 18.30 uur en kerstmarkt vanaf 20 uur.

Walter VW stuurde mij een 'impuls december' over de Koning en de paal ... (bedankt, Walter!). Ik vat deze tekst samen:

Een koning had een groot probleem en één van zijn dienaren kon hem helpen. De dienaar vroeg en kreeg een beloning: een helper op wie hij dag en nacht kon rekenen. Na een paar maanden wilde de koning weten hoe dat met die helper verliep. *"Heel goed,"* zei de dienaar, *"maar ik heb geen ogenblik meer rust: mijn helper volgt mij overal tot in de slaapkamer toe."* De koning gaf hem de raad een paal te slaan in zijn tuin en aan de helper te vragen, als hij niet elders nodig was, steeds rond de paal te wandelen. Zo deed de dienaar en de vrede kwam terug.

Dit verhaal bevat veel wijsheid. Ons leven wordt gedomineerd door een 'mentale' knecht, die zich bestendig met alles moeit. In het hoofd van de moderne mens heeft het verstand de rol van het leven overgenomen. We moeten echter ons verstand, ons denkend vermogen, de juiste plek in ons leven geven. Dat is een echt levenswerk: de meditatie kan ons helpen de innerlijke balans te herstellen en daarbij is de mantra of het gebedswoord de paal in de tuin. Door de meditatie krijgen we ruimte en stilte om ons leven verder uit te bouwen. Gaandeweg leren we ons verstand temmen en we maken het tot een vriend.

De weken die voor ons liggen doen daarbij ons hoofd sneller draaien door bv. feesten voor te bereiden en we zijn dankbaar als het leven weer het gewone ritme herneemt. Maar als het toch nodig is ruimte te maken om dagelijks te mediteren, dan zal de Stilte ons deel zijn en de feestdagen zullen bijzondere dagen worden, waarop we onze binnenkant verwennen en, voor de christenen onder ons, dagen waarop God in ons mag herboren worden, klein en broos als een baby, met de belofte van een bijzondere toekomst.

Ik wens jullie allemaal meer dan ooit tijd om te verstillen.'

Om 18.30 uur is er de Effataviering (4de zondag van de advent) met verzoeningsmoment. Els verwelkomt de Effatagemeenschap op de bijna kortste dag van het jaar: er moet licht bij! In deze tijd van een te kort aan priesters kunnen wij op drie priesters rekenen voor deze verzoeningsviering: de paters Andreas en Gaston en priester Luc Maes, de celebrant. Op weg naar Kerstmis moet alle licht nu branden: Simon steekt de 4de kaars aan op de Adventskrans, wij lezen de tekst op het kaartje dat wij zonet kregen en zingen het drempellied en daarna als intredelielied lied 115. Stef leest uit Jesaja, het vierde visioen van Jesaja: Jesaja 7, 10-14, over koning Achaz. Die wil in oorlogstijd (734 v. Chr.), zelf bepalen wie zijn bondgenoot zal zijn: Syrië of Efraïm. Jesaja overtuigt hem dat er reeds een teken is: een jonge vrouw is zwanger van een zoon, die Immanuel zal genoemd worden en die bovennatuurlijk voedsel eet (boter en honing). Dit voedsel kan in de Bijbel ook een verwijzing zijn naar het Beloofde Land. Matteüs gebruikt eeuwen later, in zijn evangelie, bij wijze van citatie, dit beeld en de woorden van Jesaja als hij spreekt over de geboorte van Jezus. Dat wil niet zeggen dat Jesaja als een waarzegger de geboorte van Jezus zou voorspeld hebben! Maar wel dat Matteüs de geboorte van Jezus in verband bracht met het visioen van Jesaja om te zeggen dat Jezus = 'God-met-ons = Immanuel, dat God zegt: *"Mens, ik zie je graag."* Wij zingen lied 59 en onder de muziek van het orkest 'Bless the Lord my soul' gaan wij bij een van de drie priesters voor het verzoeningsmoment; ik ween, dit doet mij teveel denken aan de verzoenende Guido. Neen, hij staat er niet bij (of toch wel?).

Dan delen we brood en wijn met elkaar, zingen lied 83 ter ere van de moeder van Jezus, Maria, luisteren naar de bezinning. Er worden mensen gevraagd om de nek uit te steken, om ijzer met handen te breken, om de stem te verheffen, om de waarheid te helpen ... er worden mensen gevraagd. Wij hebben gebeden voor het volk van de Filipijnen, voor het volk van Syrië, voor de Koptische kerk in Egypte, voor het feit dat wij als christenen lichtjes mogen zijn, voor alle mensen die zich inzetten voor het goede doel en voor iemand die deze week te horen kreeg dat hij niet lang meer te leven heeft.

We zegenen elkaar, dan is er koffie en ... het kleine wachten op de kerstmarkt.

Om 20.uur begint de kerstmarkt, waarvan een 10-tal standjes zijn opgebouwd in de kapel.

De opbrengst van de verrassende kraampjes gaat integraal naar goede doelen. Er zijn standjes van Bubble ID, een fonds van het centrum voor primaire immuundeficiënties te Gent verbonden met het Universitair Ziekenhuis Gent, van ATD Vierde Wereld (voor één keer is ATD niet de afkorting van Algemene Technische Diensten, maar wel van All Together for Dignity en als je niet weet wat dat betekent, moet je maar eens kijken naar de titels in het 'Blad' dat zij uitgeven: Op zoek naar de armsten in de Ardennen; of: Armoede uitroeien - van vernedering en uitsluiting naar partnerschap; of: Werelddag van verzet tegen extreme armoede. Er zijn standen van Clemenshuis en Clemenspoort, van Lut en Jean die lekkere snoepjes verkopen (de snoepjes zijn dan in marsepein of in een soort pasta), van de Bond zonder Naam die kaarsen verkoopt of van de Vuurtoren (Welzijnsschakels) waar je allerhande kleurige azalea's bij Viviane en Gerrit kunt kopen (en er pralines verkrijgen!), van Pasprou (Malawi, vergeet de kalender niet), van de Vierklaver en van Sofie met haar gasten en van de Oosteke Brouwers (prosit!).

De Kerstmarkt wordt ingezongen door het koor: de eerste keer met 'Go tell it on the mountain', De herderkens lagen bij nachte ...', 'Maria die soude' en 'Wij komen tesamen (het Adeste Fideles)' en ten slotte: 'Hoor de Eng'len zingen d'eer'. Het tweede blok is 'Nu syt wellecome', 'A Celtic Christmas' en een instrumentaal werk gespeeld door een deel van het orkest en gedirigeerd door Hilde, oorspronkelijk een lied bij de Christmas Carols 'The Shepherds sing'. Van het derde blok is alleen 'Joy tot he world' overgebleven. Maar de Kerstmarkt was een succes!

Zondag 18/12: Concert met Christmas Carols in de dorpskerk Sint Amandus te Oostakker,

georganiseerd door de Kanaalparochies (we worden verwelkomd door de 'pastoor' van Oostakker, Gisèle). Om in te zingen zijn we er al om 16 uur, in uniform (zwart met wipala)! Aangezien Oostakker zo goed als afgesloten is van de buitenwereld, heeft Ilse een valabele wegbeschrijving gestuurd, om zonder problemen in de kerk te geraken. Ignace kent echter zijn weg zeer goed en hij stuurt zijn auto de goede richting uit; hij weet zelfs wie waar woont!

De liederen worden aan elkaar gepreut door Annette, Herman en Johan; de teksten zijn dezelfde als die van verleden jaar. De liederen zijn: 'Carol of the Magi' (410) gezongen door de mannen (bassen en tenoren, komende van achter in de kerk, dan 'A Celtic Christmas' (405) en 'Wonderful Peace'(404), dan 'The First Nowel' (407), 'Ding! Dong! Merrily in High' (144), 'The colours of Christmas' (409), en 'Noé! Noé!' (406). Dan een instrumentaal stuk door een deel van het orkest: 'The Shepherds sing'. Het koor eindigde met 'Hark! The herald angels sing' (413), een ludieke '12 days of Christmas' (401) en een triomfantelijk 'Joy to the world' (71), hernomen als bisnummer.

Samengevat klinkt het zo: 'Het was donker. We reisden lang en ver. Maar toen we hem vonden, herkenden we hem in het gelaat van een pasgeboren kind. Als alle lichten doven en alles stilte wordt, dan kan ook jij zien wat toekomst wordt, wordt desnoods geboren maar laat van je horen, als je bestaat, als je ons ziet. Met Kerstmis waait een frisse, nieuwe wind en onder de kerstboom liggen geschenkdoosjes met menselijke warmte. Blaas de fluiten aan: "Christus is geboren!" Op Kerstmis in de donkere nacht, schijnt het nieuwe licht door het duister. "Wees blij, want God verbindt zich aan ons."

Het concert in Oostakker was veel te vlug gedaan, wel kregen we nog iets te drinken en een koek; De vroegere pastoor, de echte dan, bedankte de zangers en de aanwezigen. Hij had blijkbaar alles goed gelezen, want hij zei: "Als je hen wat meer wil horen, loop dan even de gevangenis in!" Er is een drankje en een koek voorzien!" Bovendien kennen ze hun wereld, daar in Oostakker, want Ilse kreeg een ruiker bloemen als dank en wij kregen een bijkomend, welgemeend applaus. Onze Guido mag tevreden zijn: op zijn graf in Mariakerke, brandt weer een dikke, witte kaars met heldere vlam! Het was een mooi concert!

Op woensdag 21/12 waren we in de kerk van **Vurste voor het kerstspel voor en door bewoners van Borgwal**. Ikzelf was er niet bij, want ik had geen vervoer; 'iemand' die mij helpt en die niet genoemd wil worden, maakte de impressie. 'Monique was blij en dankbaar met ons Effata-koortje van 3 tenoren, 1 bas, 2 alten en 5 sopranen (waarvan één van onze catechumenen), Jackie was dirigent, Bart speelde en begeleidde met gitaar. Het kerstverhaal werd verteld, sommige taferelen

uitgebeeld en afgewisseld met volgende kerstliederen: 'Komt allen', 'Wees gegroet Maria', 'Maria die soude', 'Stille Nacht', 'De herderkens', 'Er kwamen drie koningen', 'Eer zij' en 't is geboren'. Dan mochten we in het binnenplein van 'Groenhove' samen met de bewoners genieten van lekkere koffiekoeken met chocomelk of koffie. (Bedankt, 'iemand'!)

Op 23/12 is er **de koorrepetitie** voor de Middernachtmis met Ilse en voor het zingen in de gevangenis met Jackie.

In de middernachtmis (Ilse) zullen we zingen met de wipala, samen met de mensen in de kapel (lied: Drempellied, lied 145 - 2de strofe, lied 407- 1ste, 4de en 6de strofen met direct 4-stemmig refrein, lied 135 (geoefend in de kapel en te zingen bij de offerande), lied 87, lied 207E en aansluitend lied 17. Dan lied 152 - 2de en 3de strofe met tegenstem, lied 150 - 1ste en 3de strofe met tegenstem, lied 57 (opletten voor juiste toon!) en lied 148 - twee of drie strofen.

Voor het zingen in de gevangenis (Jackie) oefenen we speciaal: 'Sanctus Kyrie' voor twee stemmen (Alten en Bassen, Sopranen en Tenoren) en de Adoração Dos Pastores (tweestemmig). Maar wij zijn niet bij de zingenden in de gevangenis!

24/12 om 19 uur Gemeenschappelijke kerstavondmaaltijd: nog minder deelnemers dan verleden jaar, dus is het idee van de afzonderlijke tafels verlaten: ik vind het goed zo. Maar het eten is lekker, vers en er is meer dan voldoende.. Alhoewel ik gekomen ben om aardappeltjes in de schil te eten (patatten met de pelle) en van die bedoening met elektrische vuurtjes en pannakes niet zo houd, valt alles toch mee en eet ik veel (teveel?). Met het dessert erbij, wetend dat dit samenzijn hier het laatste is, valt alles reuze mee en vooral de tomatensoep met ballekes na het aperitief. Zoals altijd hebben de afwezigen ongelijk en voor de vrijwillige koks, 'kokessen' en werkers: bedankt!).

24/12 om 24 uur Middernachtmis. Eerst wordt het donker in de kapel. Odette verwelkomt iedereen, in deze nacht van stilte en verwondering. Een kind ontwapent mensen. God verandert na 2016 jaar niets aan Kerstmis: hij kiest voor een stal, voor Maria en Jozef en voor herders. Misschien wil Hij toch de koningen veranderen en wijzen nemen. Zijn wij allemaal kandidaat? Ignace leidt de Lichtritus van de kerstnacht in: de kaarsen van de adventskrans worden weer aangestoken, met een vijfde kaars erbij als symbool van onze solidariteit en omwille van het Kind, Emmanuel, God-met-ons: wij zingen het lied dat ons nu zo bekend is: 'Dat onze ogen opengaan voor die flitsen van een nieuwe wereld'.

Bernadette is voorganger in de woorddienst, pater Gaston is celebrant, maar eerst zingen we 'Eer zij God' en luisteren we naar het evangelie (Lucas 2, 1-12; het tweede deel is naar Lucas 2, 6-12): de geboorte van Jezus de Christus en de herders op het veld, the first Nowell! Bernadette vertelt het eerste deel (Lucas 2,13-14) van haar verhaal: Vandaag zijn we weer samen rond het eeuwenoude kerstverhaal. Reeds van bij de Egyptenaren was het de gewoonte, geboorteverhalen te schrijven en die te vertellen om een grote koning te eren. Het waren geen bestaande reconstructies, maar het was wel de bedoeling hun grootheid te laten uitschijnen. In die verhalen werden alle gegevens opgenomen die op dat ogenblik reeds bekend waren. Zo is de geboorte van Krishna opgenomen in een geboorteverhaal met een onbevleete ontvangenis, met een maagdelijke geboorte, met een booswicht die achter de pasgeborene aanzit en zelfs de herders op de velden ontbreken niet. Er is dus reden om te vermoeden dat de historische gegevens uit het kerstverhaal komen. Maar toch is er verschil: bij Jezus gaat het om een mens die de naaste was van iedereen, die de arm makende, uitbuitende systemen kende, die zelfs vandaag nog bestaan, kende en het verhaal gaat over hoop, over toekomst, over recht en vrede. We luisteren verder naar Bernadette. Het Christendom heeft er alles aan gedaan om het geloof in Jezus, zo nauw mogelijk bij de leefwereld van de mensen te doen aansluiten. Germaanse en andere heidense gebruiken werden omgevormd in een christelijke cultuur, maar heden ten dage heeft het kerstfeest nog weinig te doen met het Bijbelse verhaal. De kerk slaagt er niet meer in, de verbinding met het leven van de hedendaagse mens te behouden, de mensen in het hart te raken en de mensen het gevoel te geven: 'dit gaat over mij!' Het is een verhaal van menswording, van God, die genoemd wordt 'Ik zal er zijn', zolang jij mens zijt voor een ander. Vooral de kwetsbare andere zoals een vreemdeling, zoals een kind. De God die je ook leert kennen door steeds meer mens te worden,

een mens die kan genieten, maar die weet dat het genieten van mooie dingen niet de kern van het leven is. Een mens worden die kan opkomen voor zichzelf, die solidair is met wie onrecht wordt aangedaan. Bernadette gaat verder over 'menschwording'. In ons zitten beide kanten: de zorg voor onszelf en de zorg voor een ander. We komen op voor eigen recht, maar we zien ook waar een ander onrecht wordt aangedaan, wetend dat God er steeds zal zijn, met alle mensen die opstaan ondanks alle druk om hun stem te verheffen.

Wij luisteren dan naar een lezing uit Jesaja (Jesaja 65, 17-25) over de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. De tekst die Huub Oosterhuis gebruikte als inspiratie voor lied 135, dat we zo graag zingen: 'Dat een nieuwe wereld komen zal.' Bij het buitengaan van de kapel krijgen we een aandenken met de tekst van deze lezing.

Bernadette gaat verder, nu over 'een nieuwe wereld', met het geboorteverhaal, herinnering aan wie we zijn, met dat visioen van Jesaja over een afgedaalde God 'Ik zal er zijn', die komt bevrijden. We gingen op weg met die profeet, met een verhaal dat bemoedigt, dat ons op het spoor zet van een andere toekomst. Mensen wordend die op pad gaan om slachtoffers bij te staan en kinderen op te vangen, om te roepen om medemenselijkheid. In dat licht past het kerstverhaal van Lucas, opgeschreven vele jaren na de dood van Jezus, aan zijn bevrijdende weg. Met dat 'geboorteverhaal van Jezus' eindigt Bernadette, op weg naar menswording, in het licht van een visioen van een nieuwe wereld, in het licht van een bevrijdende God, die het gewaagd heeft af te dalen, die in jou en in mij herboren wil worden via liederen die we onophoudelijk zingen: op zoek naar een nieuwe wereld waar we allemaal ten diepste naar verlangen. (Bedankt Bernadette voor de teksten!)

Met Tafelgebed 87, gelezen door pater Gaston, meegezongen door het koor als dankbare gedachte, delen we brood en wijn, zoals de volwassen Jezus ons dat heeft geleerd, zoals hij ons heeft geleerd te bidden tot zijn Vader, en elkaar vrede toe te wensen. De bezinning na de communie, in feite één grote kerstwens, staat ook op het aandenken dat wij achteraf krijgen (onder 'SMILE'), Samenvatten?' Ik wens dat in je eigen hart in het komende jaar een redder mag wonen, om ... Gezamenlijke voorbeden, voor de kinderen, voor zieken en de gehandicapten, voor zij die vanavond vergeten worden, voor de slachtoffers van moord en geweld, voor de multiculturele gemeenschap in Gent, voor groeiende verdraagzaamheid; dan is het tijd voor mededelingen en we sluiten af met een zegening en het slotlied 148 'Hoor de eng'len zingen d'eer'. Dan is er receptie met de schoentjes (bottinekes hebben een minder goede faam gekregen ...), wacht tot de eigenlijke nieuwjaarsreceptie ...

25/12 om 9.45 uur Zingen in de gevangenis. Zoals elk jaar vieren wij, Lou en ik, Kerstmis bij een van onze kinderen (ontroerend familiefeest op 25/12). Ik maak deze Kronieken met een impressie van 'iemand' die mij helpt en die niet genoemd wil worden.

'Aan een vijftigtal gevangenen mochten we op Kerstdag zingend de kerstvrede brengen. Elke las deeltjes van het kerstverhaal voor en illustreerde het geheel met bijpassende beelden op een groot scherm en met aanvullende gedachten van de voorganger, pater Wautier.

Onze klassiekers werden aangevuld met kerstliederen, één Carol en één voor ons koor nieuwe Sanctus en een Portugees kerstlied. Jackie wist op zijn begeesterende manier bij sommige liederen voor een 'kippenvelmoment' te zorgen. Na de viering mochten noch wij, noch de gevangenen de zaal verlaten, met als gevolg dat wij nog 20' verder moesten/mochten zingen. Daardoor waren enkele alten verplicht een octaaf lager te zingen en was het halfeen toen we de gevangenis konden verlaten.(Bedankt 'iemand' en Zalig Kerstmis gewenst!).

31/12 Effataviering. Volgens een wens van Guido is er geen ophouden aan. Het jaar 2016 duurt dus tot de laatste zaterdag, dit is: vandaag! Dus vieren we ... op 31/12 een Effataviering, met heel weinigen: er zijn slechts 9 mannen of gelijkgestelden (joodse jongens die bar mitswa zijn geworden op de leeftijd van 13 jaar) aanwezig, dus te weinig om een minjan te vormen of een volledige joodse gebedsdienst te houden. Kaddisj wordt niet gezegd, noch de Sjemoné Esré. Maar goed, de viering gaat wel door, al zitten we allemaal op de eerste rij links, alleen Johan en Herman zitten rechts, en we zingen lied 152:' Wij komen te samen.'

Chrisje en pater Gaston leiden in: We sluiten het jaar 2016 af met pijn in het hart voor sommige dingen, we beginnen aan een nieuw jaar 2017, in april verhuizen we naar de nieuwe inplanting in

de Voskenslaan. En op 01/01 viert de Kerk de besnijdenis des Heren, waardoor de rol van Maria zeer belangrijk wordt

Johan leest Lucas 2, 16-21 (De herders in Bethlehem, met de woorden: 'Maria bewaarde al deze woorden in haar hart en overwoog ze bij zichzelf') .Pater Gaston houdt de homilie. Ook in de lezing zelf lag de nadruk op het feit dat Maria al die woorden in haar hart bewaart. Pater Gaston verwijst echter ook naar Maria die de eenvoudige moeder van het Jezuskind is.

Het verhuizen van Effata van een beschermd site naar één waar Effata naar buiten zal treden, een nieuwe agenda zal krijgen, verrijkend zal zijn voor de omgeving, zal praktische gevolgen hebben. Maar wat zal de reactie zijn van de gebruikers van de nieuwe site, van de kerkelijke overheden. Wij zullen moeten doen als Maria krachtig en vredig, in een gezegend nieuw jaar!

Lucas schreef alles tientallen jaren na de dood van Jezus zodat men maar veel later Jezus begon te begrijpen net zoals Maria, die er altijd bij was, vele jaren nodig had om haar zoon te begrijpen. Maria was echter geen 'seute', maar een krachtige sterke vrouw.

Wij hebben brood gedeeld, wijn gedeeld en wij hebben elkaar ontmoet, wij hebben als tafelgebed lied 140 gezongen 'Thuma mina', dan samen het 'Onze Vader' (de nieuwe versie) gebeden en elkaar vrede toegewenst. Bij de bezinning hebben we geglimlacht of een traan weggepinkt voor het voorbije jaar, dat te kort, te weinig was en waarover we vanavond een wens die werkelijkheid moet worden, mogen uitspreken. We zegenen elkaar en worden gezegend met de glans van zijn gelaat.

Dan is er koffie, een aperitief en sommigen (nog met ons zessen) blijven hier wachten op het nieuwe jaar met brood en héél lekkere kaas, lychees en druiven en rode wijn voor wie het wil en choco-mousse van Véronique en de vragen van 'Trivial Pursuit', gewonnen door Fons en we wensen elkaar een jaar rijk aan zegening, een zegenrijk jaar .Het was een zeer gezellige avond dank zij de lekkere kaas, de verzorging en de babbel!

Buiten was het guur weder: liever binnen blijven. Het was een drukke maand, maar alles is alweer achter de rug: de kerstmarkt, het zingen in de gevangenis voor sommigen, het familiefeest, de kerstnacht, het concert in Oostakker, de repetities ervoor, de kapper en de nieuwe tandarts te Mariakerke, het eerste bezoek aan Clemenspoort, het laatste bezoek van het jaar aan die droevige plaats die een kerkhof wel is. Groeten van Guido, bedankt voor de kaars én de vervangende rode noevenkaars (die nu weer een brandende, witte kaars is geworden!): Zalig Nieuwjaar!

Wouter, donderdag 5 januari 2017